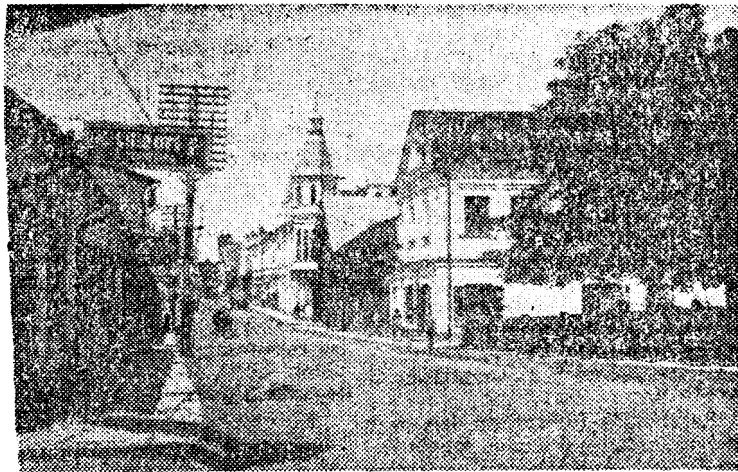

Igal hoonel on oma elulugu

KALININI (Pikk) tn. 17

See oli mitme sajandi vältel oma asukoha poolest Rakvere üks paremaid ja kallimaid krunte. Asub ta ju otse vana Rakvere südames, kiriku külje all, hilisema turuplatsi ääres.

Praegu ulatuvad esimesed andmed selle krundi kohta aastasse 1680. Siis küünis see ida suunās kuni ojani ja kuulus tõenäoliselt kohalike kullassepale Johann Adrianile.

1784. a. rajati kiriku kõrvale, alla, mis jääb praeguse krundi nr. 17 ja kiriku vahele, turuplats. Peagi kujunes see kant kogu linna kaubanduselu keskuseks. Siinseid krunte hakkasid üha enam ostma kaupmehed. Pikk 17 omanikuks sai Rakvere tolle aja üks jõukamaid kaupmehi Rosenmarck. Võib arvata, et tema oli ka tänini säilinud kahekor-

ruselise kivimaja ehitaja. Kui Rosenmarck 1797. a. krundi kaupmees Tširijevile edasi müüs, oli maja juba olemas. Parkali (siis Põrgu) tänava nurk oli aga veel hoonestamata.

1817. a. sai krunt taas uue peremehe. See oli kaupmees, mitme krundi ja kaupluse omanik Dmitri Pondinsky. Tema ajal ehitati mingid väiksemad puithooned Parkali tänava nurgale, samuti puust kõrtsihoone elumajast ida poole, turu äärde. Kõrtsi hakati peagi tema asukoha tõttu kutsuma turukõrtsiks. Kauplustest on teada vaid seda, et Pondinsky majas oli 1870-ndail aastail neid kaks.

Pärast vana kaupmehe surma omandas krundi Ivan Jekimov. Nüüd kerkis Parkali tänava nurga-

le ümberehitatud kujul tänini püsinud puumaja.

1895. a. läks Jekimovi krunt ja gamisele; kivimaja koos kirikupoolse osaga sai ta tütar Anastassia, puumaja ja Parkali tänava äärse ala poeg Nikolai. Juba kümme aastat hiljem omandas aga mõlemad krundid Rakvere mõis ja nad kinnitati mõisaprova Gerda von Rennenkampfi nimele. Pärast kodanlikku maareformi asusid Rennenkampfid elama Vao mõisa. Nüüd, 1929. a., müüsid nad ära ka oma linna-majad. Uus omanik, kaupmees Kruusenberg, jagas kolm aastat hiljem krundi taas kaheks ja kirikupoolse osa ostis endale advokaat Osman.

Nagu mõõdunud sajandil, nii oli ka käesoleva sajandi esimestel aastakümnetel mõlema maja esimehe korras kaupluste pärast. Nime tagem neist mõningaid.

Pikka aega asus siin puumajas tühtud kirjastaja Paul Erna raamatupood, selle kõrval Rose kellassepäri, kivimajas Püssi talurahvakauplus. Kodanlikul ajal avas puumajas oma riidepoe majaanik Kruusenberg, kes laskis selleks puhuks hoone põhjalikult ümber ehitada. Kivimajas pidas raamatukauplust Johann Triefeldt.

Pikk 17 kivimajas on tegutsenud ka koool. Nimeft leidis hoone II korrusel mõneks aastaks ruumid Rakvere ministeeriumikool, mis kujutas endast tegelikult kohaliku õpetajate seminari harjutuskooli. Kui 1915. a. valmisid seminari uued hooned, kolis ka harjutuskool sinna üle.

1930-ndail aastail elas siin ja andis laulutunde meie nimekas interpret ja laulpedagoog, Eesti NSV teeneline kunstnik, Jenny Siimon. O. KIRSS.